

NIEUWSBRIEF

Ministerie van Arbeid Werkgelegenheid & Jeugdzaken

JEUGDRAAD SURINAME Kiest Zijn LEIDING OP DEMOCRATISCHE WIJZE

**GEZAMENLIJKE AANPAK
OM MIGRATIE
STROMEN IN RICHTIGE
BANEN TE LEIDEN**

**OM-HER- EN
BIJSCHOLINGSPROJECT
VOOR PERSONEN DIE
TIJDENS COVID-19
PANDEMIE WERKLOOS
ZIJN GEWORDEN**

COLOFON

Deze Nieuwsbrief AWJ is een mediaproduct van het ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid & Jeugdzaken (AWJ) en wordt onder eigen beheer geproduceerd door de Communicatie Unit. Het blad wordt maandelijks uitgegeven, met ingang van januari 2021. Alle overige edities zijn terug te vinden op onze website: <https://gov.sr/ministeries/ministerie-van-arbeid-werkgelegenheid-en-jeugdzaken/nieuwsbrief/>

Redactie:

Imro Smith
Rosina Bijlhout
Clinton Tilborg

Vormgeving:

Lucretia Sontoidjojo - Setrodipo

Aan deze nieuwsbrief hebben meegewerkt :

Alysa Vieira
Sergio Doelasan
Jeanette Danti
Theodora Koulen

 : communicatie.awj@gmail.com

 : [Ministerie van Arbeid Werkgelegenheid & Jeugdzaken](#)

 : <https://gov.sr/ministeries/ministerie-van-arbeid-werkgelegenheid-en-jeugdzaken/>

 : Communicatie Unit
Ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid & Jeugdzaken
Mr. Eduard Brumastraat 52
Paramaribo

INHOUDSOPGAVE

Ministerie van Arbeid Werkgelegenheid & Jeugdzaken

- 04 Redactioneel
- 06 Uitdagingen bij opstarten CIP zullen worden overwonnen
- 07 SAO verreekt kennis van 51 personen in Nickerie
- 08 Capaciteit medewerkers Jeugdzaken versterkt
- 10 Rubriek : Toekomstbouwers
Geschreven door Emelia Sanwikarta
- 12 AWJ stimuleert coöperatieve samenwerking in Snesi Kondre
- 13 Jeugdraad Suriname kiest zijn leiding op democratische wijze
- 15 Verkiezingen Leiding Jeugdraad Suriname transparant verlopen
- 16 Rubriek:
Arbeidsstandaarden en de Wrokoman
Door: mr. Glenn Piroe
- 18 Meer aandacht voor jeugd en ontwikkeling in achtergestelde gebieden
- 19 Gezamenlijke aanpak om migratie stromen in richtige banen te leiden
- 21 Rubriek: Prognose en trends van onze arbeidsmarkt
Door: drs. Naomi Esajas-Frierson
- 23 Teambuilding ter verbetering werkzaamheden Arbeidsinspectie Nickerie
- 24 Om-her- en bijscholingsproject voor personen die tijdens COVID-19 pandemie werkloos zijn geworden
- 26 Rubriek: De harde werker door de bril van Lucretia
- 28 Kennisuitwisseling AWJ en delegatie Nederlandse ministerie SZW
- 30 RUBRIEK: Kinderen van ambtenaren met uitzonderlijke prestatie
- 32 SAO in proces om te komen tot het lasinstituut van Suriname
- 34 Door Simone Haridat
Rubriek: Ondernemerschap gaat vooral om kansen grijpen

REDACTIONEEL

Rosina Bijlhout

Verantwoordelijke Communicatie Unit

Educatie en de input van jongeren voor jongerenactiviteiten

Educatie speelt een fundamentele rol bij het stimuleren van jongerenparticipatie. Jongerenparticipatie is de manier waarop jongeren interactie aangaan met instituten en betrokken raken bij het besluitvormingsproces achter kwesties die invloed hebben op hun toekomst. Een manier om ervoor te zorgen dat jongerenactiviteiten voldoende aansluiten bij de vraag van jongeren zelf, kan middels een participatietraject dat betrekking heeft op democratische input van jongeren voor jongerenactiviteiten. Een participatietraject waar jongeren meer verantwoordelijkheidsgevoel, verantwoordelijkheid en invloed krijgen op het proces dat neerkomt op de input van jongeren voor jongerenactiviteiten.

Door de installatie van de gekozen 29 leden van de eerste Jeugdraad Suriname (JRS), in juli dit jaar heeft Suriname een nieuw jongereninspraakorgaan op bestuurlijk niveau. De zittingsperiode van de JRS is 3 jaar. Deze raad is in de plaats gekomen van het Nationaal Jeugdparlement (NJP) dat is opgehouden te bestaan. Inmiddels heeft de JRS zijn leiding gekozen en wordt alles in het werk gesteld om onder andere te komen tot het uitvoeren van projecten/ jongerenactiviteiten. Minister Steven Mac Andrew die verantwoordelijk is voor het

jeugdbeleid in Suriname, legt vaak genoeg de nadruk op het belang van jongerenparticipatie en effectieve uitvoering van het jeugdbeleid. Daarnaast spreekt hij regelmatig jongeren toe om te blijven studeren gezien educatie een fundamentele rol vervult bij het bevorderen van jongerenparticipatie. Het ministerie wenst meer inzicht te krijgen in wat er leeft onder jongeren en welke oplossingsmodaliteiten zij zelf ook voorstellen. Ook daarbij kan de JRS een wezenlijke bijdrage leveren. Zo kan continu worden gewerkt aan een betere toekomst voor jongeren in Suriname.

REDACTIONEEL

Rosina Bijlhout

Verantwoordelijke Communicatie Unit

De ontwikkelingen binnen het jeugdbeleid van AWJ zijn niet te remmen. Het jeugdbeleid is gericht op de jeugd van 0-30 jaar en AWJ voert landelijk activiteiten uit. Het door het ministerie ontwikkeld Youth Power Concept met de steunpilaren Participatie; Ontwikkeling; Weerbaarheid; Economische activiteiten en Rechten, is een concept gericht op het versterken van de capaciteiten van jongeren en het bevorderen van hun betrokkenheid bij maatschappelijke kwesties. Tevens legt het concept de nadruk op de kracht waarover jongeren beschikken om positieve en duurzame veranderingen in hun leven of dat van hun leeftijdgenoten te bewerkstelligen. Met een reeds actieve Jeugdraad Suriname kunnen jongeren zelf meer jongerenactiviteiten organiseren en Jongerenparticipatie in alle districten bevorderen. Jongeren kunnen elkaarzodoende nog meer motiveren en stimuleren tot educatie en jongerenparticipatie. AWJ gaat via zijn werkarmen in volle vaart verder met het aanbieden van vakcursussen voor ondermeer kansarmen, risicjongeren waaronder vroegtijdige schoolverlaters en schoolgaande tienermoeders. Het ministerie blijft burgers in staat stellen om zich te scholen,

hun carrière op te bouwen met nieuwe vaardigheden en te werken aan hun persoonlijke ontwikkeling. Ook worden zij gestimuleerd om te ondernemen.

Het nieuw schooljaar vangt binnen enkele dagen aan. Jongeren krijgen wederom de kans om zich verder te ontwikkelen. Ik twijfel niet aan de kracht van jongeren en hun vermogen om positieve veranderingen en ontwikkelingen teweeg te brengen. Ik hoop daarom van harte dat ook de vroegtijdige schoolverlaters beseffen dat het nooit te laat is om de draad weer op te pakken en een opleiding te volgen. Vandaar dat ik prijs geef aan goede communicatie tussen de JRS (het jongereninspraakorgaan op bestuurlijk niveau) en jongeren, om educatie onder jongeren en de input van jongeren voor jongerenactiviteiten te vergroten.

Ik wens u veel leesplezier toe en hoop dat er inspiratie bij u opkomt om uw bijdrage te leveren aan de opbouw van ons land.

Back to school

UITDAGINGEN BIJ OPSTARTEN CIP ZULLEN WORDEN OVERWONNEN

De Raad van Toezicht van het Centrum voor Innovatie en Productiviteit (CIP) zal internationale partnerschappen moeten aangaan voor het verkrijgen van technische assistentie bij het opstarten van het centrum. De raad zal hierover zo spoedig mogelijk actie moeten ondernemen, nu blijkt dat er geen schot in de zaak komt met betrekking tot de technische assistentie die van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) werd verwacht. Dit hebben de raad, onder leiding van Susan Bansropansingh, en minister Steven Mac Andrew afgesproken tijdens een reguliere meeting op woensdag 30 augustus 2023, waarbij de raad verslag deed aan de bewindsman over de stand van zaken.

De technische assistentie die nodig is voor het opstarten van het centrum komt neer op het ontwikkelen van een raamwerk voor het toepassen van een methodologie met betrekking tot productiviteitsmetingen. Hiervoor zullen specifieke experts moeten worden aangetrokken voor een bepaalde periode om het opstartproces in gang te

zetten en om lokale deskundigen die moeten overnemen, te onderrichten. De minister zal blij zijn als de ILO nog inkomt met de beloofde ondersteuning, maar de raad mag volgens hem geen afwachtende houding aannemen in deze. De raad dient volgens hem alternatieve internationale bronnen te zoeken voor de benodigde technische ondersteuning aan het centrum. Een optie die verder onderzocht moet worden betreft het gebruik maken van Canadese experts.

De Raad van toezicht zal alvast een inventarisatie opmaken over innovatieve ontwikkelingen die door verschillende ministeries worden bevorderd en/of worden uitgevoerd, waardoor het CIP inzicht krijgt in de innovatieve inspanningen vanwege de overheid. Hierdoor zal het centrum beter kunnen inspelen op technische begeleiding en assistentie van activiteiten in dit verband. Het CIP zal vooral van grote betekenis moeten zijn voor de micro, kleine en middelgrote bedrijven die staan voor uitdagingen op het gebied van productiviteit en innovatie.

De Raad van Toezicht van het Centrum voor Innovatie en Productiviteit, onder leiding van Susan Bansropansingh, informeerde minister Steven Mac Andrew over de stand van zaken met betrekking tot het opstarten van het CIP.

SAO VERREIKT KENNIS VAN 51 PERSONEN IN NICKERIE

De Stichting Arbeidsmobilisatie en Ontwikkeling (SAO), heeft aan 51 personen in Nickerie, waaronder een aantal jongeren een certificaat overhandigd, voor het met succes afronden van de vaktrainingen Basis Koeltechniek, Lassen Niveau-1 en Electro-huisinstallatie. Zij hebben allen een starterspakket ontvangen van het Bureau Gemeenschapsprojecten (BGP) van het ministerie van Financiën en Planning die een groot deel van de trainingen heeft gefinancierd. De training met het starterspakket heeft de organisatie per persoon ongeveer SRD 15000 gekost. Ook krijgen zij van de SAO allemaal een werkjas. De trainingen zijn gestart op 12 mei 2023 in Nickerie en hebben 3 maanden geduurd. De certificaatuitreiking heeft plaatsgevonden op donderdag 31 augustus 2023.

Minister Steven Mac Andrew heeft in zijn toespraak aangegeven dat de geslaagden nu ambassadeurs zijn van de SAO. Na een trainingstraject van 3 maanden kunnen zij zich nu focussen op hun verdere ontwikkeling in het district, hetzij als werknemer of als micro-ondernemer. Hij heeft de aanwezigen de inhoud van de starterspakketten gepresenteerd. De geslaagden van de vaktraining Basis Koeltechniek hebben onder

andere gasleidingen, een combinatie tang en een schroevendraaier ontvangen, terwijl de geslaagden van de vaktraining Lassen Niveau-1 een slijptol, bikhamer, winkelhaak, lasdraden en nog meer hebben ontvangen. De geslaagden van de vaktraining Electro-huisinstallatie zijn onder andere verrast met een trekveer, schroevendraaier en een multimeter.

Minister Mac Andrew heeft zich lovend geuit over de inzet van de SAO, die zich sterk maakt om landelijk vaktrainingen te verzorgen om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van burgers in het bijzonder jongeren. De SAO is door de Surinaamse regering aangewezen om het project "Wroko foe mek moni" uit te voeren in alle districten en verschillende wijken. Surinamers zullen daardoor landelijk worden getraind om zelfredzaam en ondernemend te worden. Op zeer korte termijn zal dit project worden gelanceerd. Voor dit project heeft de regering een bedrag van SRD 50 miljoen gereserveerd. De bewindsman is het Bureau Gemeenschapsprojecten (BGP) erkentelijk voor de goede samenwerking en de nodige ondersteuning van de vakscholingsprojecten om te kunnen investeren in Surinamers. Aan de geslaagden heeft hij succes toegewenst en heeft hen op het hart gedrukt om te blijven werken aan hun verdere ontwikkeling.

Een momentopname tijdens de SAO certificaatuitreiking van de vaktrainingen Basis Koeltechniek, Lassen Niveau-1 en Electro-huisinstallatie in Nickerie.

CAPACITEIT MEDEWERKERS JEUGDZAKEN VERSTERKT

In het midden: minister Steven Mac Andrew met de geslaagde personeelsleden van het directoraat Jeugdzaken.
Uiterst links: Genti Mangroe (directeur Jeugdzaken) en Meryl Maes (OD Jeugdcentra), die twee plaatsen links van de minister staat.

Zesenvertig medewerkers van het directoraat Jeugdzaken van het ministerie van Arbeid Werkgelegenheid & Jeugdzaken (AWJ) hebben op vrijdag 1 september 2023 in Lalla Rookh een certificaat ontvangen voor het met succes afronden van de trainingen MS Office en Zakelijke Communicatie. Deze trainingen zijn onderdeel van het capaciteitsversterkingsprogramma, dat wordt uitgevoerd door het directoraat Jeugdzaken ten behoeve van haar personeel. De trainingen zijn over een periode van twee maanden verzorgd in Paramaribo en Commewijne door Jamaata Education Center en hebben 8 best geslaagden opgeleverd.

Minister Steven Mac Andrew heeft in zijn toespraak de nadruk gelegd op het belang van capaciteitsversterking van het personeel in relatie tot de taken die zij moeten vervullen bij het directoraat Jeugdzaken als het gaat om de ontwikkeling van de jeugd. De minister gaf

aan dat de trainingen bedoeld zijn om de prestaties op de werkplek te verbeteren, maar dat deze trainingen ook bijdragen aan de persoonlijke ontwikkeling van de medewerkers. Minister Mac Andrew gelooft in 'lifelong learning' en zal verdere capaciteitsversterking binnen Jeugdzaken ondersteunen. Hij heeft het personeel van Jeugdzaken opgeroepen zich volledig open te stellen voor andere trainingen die meer waarde kunnen toevoegen aan hun beroep. De verantwoordelijkheid om jeugdontwikkeling in goede banen te leiden, mogen zij niet uit het oog verliezen. De bewindsman heeft verzekerd dat het personeel de ruimte zal krijgen om de opgedane kennis in de praktijk tot uiting te brengen, omdat er ook gewerkt wordt aan de aanschaffing van equipment, welke nodig is om de werkzaamheden vlot uit te kunnen voeren. Mac Andrew gaf aan dat dit proces volgend jaar verder geïmplementeerd zal worden, omdat niet alles in een keer kan.

CAPACITEIT MEDEWERKERS JEUGDZAKEN VERSTERKT

De directeur van Jeugdzaken, Genti Mangroe, is tevreden met de prestatie van haar personeel. De computervaardigheden en communicatieskills zijn volgens haar noodzakelijk voor het uitvoeren van de dagelijkse werkzaamheden. Het verbeteren van hun skills zal bijdragen aan hun verdere ontwikkeling en zijn ook bedoeld om de kwaliteit van de uit te voeren taken te verbeteren. De kennis van de meest gebruikte computerprogramma's en goede correspondentie vaardigheden zijn noodzakelijk voor werkzaamheden op kantoor. Directeur Mangroe heeft de geslaagden op het hart gedrukt om de opgedane kennis toe te passen op het werk. Zij heeft hen bemoedigd om te blijven werken aan hun ontwikkeling, door jaarlijks een cursus naar interesse te volgen. De trainingen zullen ook in Nickerie en Marowijne worden verzorgd voor medewerkers van het directoraat Jeugdzaken voor de nodige capaciteitsversterking.

Jennifer Landveld-Amaata, directeur van Jamaata Education Center, vindt de prestatie van de deelnemers een voldoening en is blij met de participatie en de enthousiasme binnen de groep. Zij heeft aan de bestgeslaagden kosteloos de training 'Mail en mailbeheer' aangeboden. Landveld-Amaata is het ministerie erkentelijk voor de goede samenwerking en heeft de geslaagden moed in gesproken om hun kennis en kunde verder te ontwikkelen. De bestgeslaagden voor de ICT-training zijn: Xanseviera Amattaram, Naresh Brispat, Negesty Bruce, Adelina Majokko, Michele Sleur, Anastasia Tjokro, Isabel Wirjosemito en Zinzy Wijntuin.

Rubriek : Toekomstbouwers

Geschreven door Emelia Sanwikarta

MET DEZE RUBRIEK WENST HET DIRECTORAAT JEUGDZAKEN ZICH TE RICHTEN OP RISICOJONGEREN MET DE BEDOELING DEZE DOELGROEP INZICHTEN TE VERSCHAFFEN IN HUN POGING EEN VOLWAARDIGE PLEK TE VINDEN IN DE MAATSCHAPPIJ.

DE SCHRIJVER VAN DEZE RUBRIEK IS EMELIA SANWIKARTA, DE HOOFDVERANTWOORDELIJKE VAN HET PROJECT SCHOLIEREN MOEDERS VAN HET MINISTERIE VAN AWJ.

MOGELIJKHEDEN EN KANSSEN VOOR VROEGTIJDIGE SCHOOLVERLATERS

Suriname kampt al jaren met het groeiende probleem van vroegtijdige schoolverlaters. Een groot deel van de bevolking heeft de lagere school niet afgerond. Veel vroegtijdige schoolverlaters gaan met weinig perspectieven verder in het leven. Is deze groep aan haar lot overgelaten of wordt er vanuit de maatschappij tijdig voldoende alternatieven aangeboden?

Savyel Markus, die op 20-jarige leeftijdde school verliet heeft zijn ervaring als dropout willen delen. Hij haakte af omdat hij naast school ook werkte", vertelde de nu 23-jarige Markus, die het Avond HAVO niet heeft afgerond. Desondanks creëerde hij kansen voor zichzelf om een goede positie te bemachtigen in de maatschappij. Over de oorzaakvan de vroegtijdige afhaking gaf hij aan dat de combinatie school met werken zwaar was. Gezien ook de focus en motivatie ontbraken ging hij laat naar school en viel soms in slaap in de klas. Het viel de schoolleiding op dat hij qua schoolprestaties

achteruitging, waardoor hij onder begeleiding werd geplaatst van een schoolcounselor. In de begeleidingsperiode leek het de goede kant op te gaan, maar hij heeft toch opgegeven, omdat hij naast het werk en de school ook nog te kampen had met huiselijke problemen.

Markus heeft recent via het Onderdirectoraat Nationle Jongeren Aangelegenheden (NJA), dat valt onder het directoraat Jeugdzaken van het ministerie van Arbeid Werkgelegenheid & Jeugdzaken (AWJ), mogen deelnemen aan een kapperstraining. Via NJA heeft hij zich als vroegtijdige schoolverlater mogen registreren voor deze training. "Ik twijfelde om me te registreren maar ik heb dit besproken met mijn moeder", vertelde Markus. Zijn moeder adviseerde hem om zich te registreren en het is gelukt. Markus heeft geen spijt, want hij heeft de kapperstraining met succes afgerond en heeft daarvoor een certificaat ontvangen, waarmee hij in staat is om te

Rubriek : Toekomstbouwers

werken naar zijn eigen onderneming als kapper. Hij is het ministerie dankbaar voor deze ontwikkeling waarbij de trainers hem met alle geduld de nodige kennis hebben bijgebracht. Ook de praktijkbegeleiding vond hij geweldig. Tijdens de trainingsperiode begon hij reeds met het kapperswerk. Hij heeft toen het haar van vrienden in zijn buurt mogen bijknippen. Met trots zei Markus; "Ik ben trots dat ik nu kan starten met mijn eigen kapperszaak en mijn eigen centjes kan verdienen." Vorig jaar heeft hij ook de computertraining met succes afgerond.

Het ministerie van Arbeid Werkgelegenheid & Jeugdzaken en de vroegtijdige schoolverlaters

In Suriname zijn er diverse initiatieven vanuit de particuliere en de publieke sector om vroegtijdige schoolverlaters op te vangen. Het Onderdirectoraat NJA is de overheidsinstantie die zich ontfermt over vroegtijdige schoolverlaters. Vanuit afdeling Coöperatieve Jongeren Projecten die onder NJA valt, is er begeleiding voor deze doelgroep. Ook worden diverse vaktrainingen verzorgd. Alle trainingen die worden aangeboden, worden gefinancierd door het ministerie. Het ministerie verwacht de volledige inzet en participatie van deze doelgroep.

Savvel Markus en de directeur Jeugdzaken, mw G. Mangroe tijdens de certificaat uitreiking van de kapperstraining bij Shine Instituut.

Recent hebben een groep vroege schoolverlaters waaronder schoolgaande tienermoeders een manicure, pedicure of herenkapperstraining mogen volgen. Dit project is uitgevoerd in samenwerking met Shine Institute die de trainingen heeft verzorgd. Ik ben van mening dat er vanuit

Fungerend coördinator van de afdeling Coöperatieve Jongeren Projecten, Kenneth Ghoerbien.

het ministerie best veel ondersteuning en mogelijkheden wordt aangeboden aan de vroege schoolverlaters. Echter moet de wil bij de vroege schoolverlaters er wel zijn om zich in te zetten voor een betere toekomst. Op de vraag of er een stijging of daling is te signaleren van het aantal geregistreerden, zegt de fungerend coördinator van de afdeling Coöperatieve Jongeren Projecten (CJP), Kenneth Ghoerbien dat hij dit jaar bij de registratie een daling heeft gemerkt vergeleken met vorig jaar. Vanaf januari tot en met augustus hebben 130 vroegtijdige schoolverlaters zich geregistreerd via de link op de website en door fysieke registratie. Vorig jaar lag het aantal veel hoger binnen deze periode.

De bovengenoemde doelgroep kan zich registreren via de link van het ministerie of scannen via een QR-code of persoonlijk langslopen bij de afdeling Coöperatieve Jongeren Projecten. De doelgroep die zich mag aanmelden bij het ministerie moet tussen de 16 en 30 jaar oud zijn.

<https://forms.gle/rd9otSgreuoyWdyJ8>

AWJ STIMULEERT COÖPERATIEVE SAMENWERKING IN SNEZI KONDRE

Tegen de achtergrond van werkgelegenheidsbevordering en verbetering van het ondernemersklimaat heeft de Raad voor Coöperatiewezen (RACO), in samenwerking met Solidaridad Network Suriname, een training over coöperatief ondernemerschap verzorgd aan lokale bewoners van Snesi Kondre in het district Sipaliwini. Middels deze training heeft RACO, die een werkarm is van het ministerie van Arbeid Werkgelegenheid & Jeugdzaken (AWJ), de deelnemers bestaande uit micro- en startende ondernemers gestimuleerd om in coöperatief verband op te trekken om meer succes te boeken. De training is op maandag 28 augustus 2023 verzorgd door de voorzitter van RACO, Claudette Etnel.

Claudette Etnel accentueerde het belang van coöperatief ondernemerschap binnen de gemeenschap vanwege het feit dat er meer banen en inkomens worden gecreëerd. Zij heeft de participanten voorzien van de nodige informatie en de vereisten voor het opzetten van een coöperatie. Etnel is ingegaan op zaken zoals de kenmerken van een coöperatie, vorming van het bestuur en een commissie van toezicht alsook de inhoud en vaststelling van statuten voor een coöperatie. Het is voor Etnel belangrijk dat de plaatselijke bewoners van Snesi Kondre beseffen dat coöperaties bijdragen tot grotere werkgelegenheid, de toename van individuele en nationale rijkdom, en het nationaal inkomen vergroten. Zij vindt het overweldigend dat de participanten belangstelling hebben getoond in het opzetten van landbouwcoöperaties. Zij hebben veel vragen gesteld over de voordelen van onderlinge samenwerking en over de werking van coöperaties.

De voorzitter van RACO (Claudette Etnel) bij de training over coöperatief ondernemerschap aan lokale bewoners van Snesi Kondre in Sipaliwini.

Etnel heeft benadrukt dat het ministerie zich zal blijven inzetten om micro-ondernemers te ondersteunen en begeleiden bij het opzetten van coöperaties middels trainingen en voorlichtingssessies. RACO is belast met het promoten en begeleiden van coöperaties en blijft streven naar het bevorderen van het coöperatiewezen in Suriname. In dit kader zijn eerder startende vrouwelijke ondernemers getraind in samenwerking met de Stichting Productieve Werkeenheden (SPWE). Er wordt ook virtueel training over 'coöperatief ondernemerschap' verzorgd aan startende ondernemers.

JEUGDRAAD SURINAME KIEST ZIJN LEIDING OP DEMOCRATISCHE WIJZE

Vlnr: Mitesh Bhagoe (waarnemend directeur NJI), Rajeew Goerdin (voorzitter JRS), Steven Mac Andrew (minister AWJ), Gracelynn Amautan (ondervoorzitter JRS), Xemilya Asanredjo (plaatsvervangend ondervoorzitter JRS), Genti Mangroe (directeur Jeugdzaken), Hakiem Lalmahomed (onderdirecteur NJI).

De Jeugd Raad Suriname (JRS) heeft op vrijdag 8 september 2023 zijn leiding gekozen. In een spannende verkiezingsstrijd is Rajeew Goerdin gekozen tot voorzitter van de JRS, Gracelynn Amautan tot ondervoorzitter, terwijl Xemilya Asanredjo is gekozen tot plaatsvervangend ondervoorzitter. De verkiezing heeft plaatsgevonden in de grote vergaderzaal van het ministerie van Buitenlandse Zaken, International Business en Internationale Samenwerking (BIBIS), onder leiding van de verkiezingscommissie, bestaande uit leden van de Jeugd Raad Suriname. Middels deze verkiezing heeft het ministerie van Arbeid Werkgelegenheid & Jeugdzaken (AWJ), wederom bewezen dat jongeren in staat zijn om op een democratische manier een eigen leiding te kiezen.

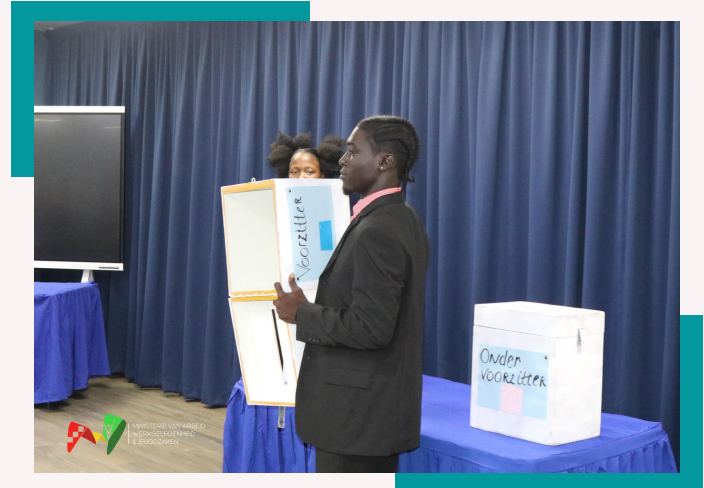
Minister Steven Mac Andrew heeft de Jeugdraadsleden voor de stemming moed ingesproken. Hij heeft benadrukt dat de overgang van het Nationaal Jeugdparlement (NJP) naar de Jeugd Raad Suriname een weloverwogen beslissing is geweest, zodat de gekozen jeugdvertegenwoordigers meer dan voorheen in contact treden met jongeren over het gehele land. Hij is van mening dat de Jeugd Raad zich moet kunnen focussen op issues rakende de jeugd en hun mening daarover moet kunnen uiten. Een effectieve aanpak van deze issues en uitdagingen kan zeker wanneer jongeren worden gehoord en hun mening kunnen uitspreken. Mac Andrew accentueerde het belang van samenwerking binnen de raad om invulling te kunnen geven aan inspraak en betrokkenheid van de

JEUGDRAAD SURINAME KIEST ZIJN LEIDING OP DEMOCRATISCHE WIJZE

jongeren bij het verduurzamen van het nationaal jeugdbeleid. Er zijn tal van issues die enorm aandacht en aanpak behoeven. De minister noemde daarbij mental health, jeugdcriminaliteit, hoge dropout percentages en tienermoeders en slechte sociale economische omstandigheden waar jongeren onder gebukt gaan. Allemaal zaken die de Jeugdraad Suriname landelijk zal moeten aanpakken in samenspraak met de Surinaamse overheid. Hij heeft de raadsleden op het hart gedrukt om mee te werken aan de volledige overgang naar de Jeugdraad Suriname en zich niet te beroepen op zaken zoals die plaatsvonden ten tijde van het Nationaal Jeugdparlement die niet meer bestaat. Het is volgens de minister de tijd voor effectieve uitvoering van het jeugdbeleid met een sterke focus op jongeren en ontwikkeling. Hij heeft hen bemoedigd om in eenheid op te trekken om invulling te kunnen geven aan inspraak en betrokkenheid van de doelgroep bij het verduurzamen van het nationaal jeugdbeleid.

Minister Steven Mac Andrew en de directie van het directoraat Jeugdzaken, het Nationaal Jongeren Instituut (NJI) alsook het onderdirectoraat Jeugdcentra hebben de verkiezing vanuit de tribune gevolgd en zijn tevreden met het verloop daarvan. De Jeugdraad Suriname kan nu volledig in werking treden om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van jongeren op bestuurlijk niveau, om ook het risico dat jongeren lopen om af te glijden in de maatschappij weg te werken.

VERKIEZINGEN LEIDING JEUGDRAAD SURINAME TRANSPARANT VERLOPEN

De Jeugdraad Suriname (JRS) heeft tijdens een vergadering op vrijdag 8 september 2023 zijn leiding gekozen. In een spannende verkiezingsstrijd is Rajeew Goerdin gekozen tot voorzitter van de JRS, Gracelynn Amautan tot ondervoorzitter, terwijl Xemilya Asanredjo is gekozen tot plaatsvervangend ondervoorzitter. Na geopend te zijn, werd de vergadering overgedragen aan de verkiezingscommissie, bestaande uit leden van de Jeugdraad, zodat de verkiezingen konden plaatsvinden. De verkiezingscommissie is op 26 augustus, tijdens een vergadering van de Jeugdraad Suriname in het leven geroepen. In de verkiezingscommissie hadden zitting: Derfynio Engeso, voorzitter; Refaja Lindveld, ondervoorzitter; Ashish Kalisingh, secretaris en de leden Riquella Olan, Magavia Jeroe, Mangali Pikientio, Thiara Amatmohamed.

De verkiezingscommissie heeft van 26 augustus tot en met 8 september 2 officiële vergaderingen gehad waarbij de voorbereidingen zijn getroffen naar de verkiezing van de leiding van de JRS. Daarnaast is er ook digitaal met elkaar gecommuniceerd. Bij de verkiezingen van vrijdag 8 september waren 26 leden aanwezig. Van de 3 afwezigen hebben 2 leden die wegens een overmacht situatie niet aanwezig konden zijn, op dezelfde dag een collega Jeugdraadslid gemachtigd om namens hun te stemmen. De 28 aanwezige leden hebben allen deelgenomen aan de verkiezingen.

Voor de functie van plaatsvervangend ondervoorzitter (JRS) hadden: Xemilya Asanredjo, Georgy Kwadjanie en Achive Olan zich verkiesbaar gesteld. Echter trok het lid Kwadjani zich terug wegens persoonlijke redenen. Voor de functie van ondervoorzitter (JRS) hadden: Gracelynn Amautan, Abigail Bottse, Sercheenio Moeljakarta en Ceejay Wiebers zich verkiesbaar gesteld. De leden Rajeew Goerdin, Ilaisa Panka, Shemar Rier en Brondon Wazirali, waren de kandidaten voor het voorzitterschap van de Jeugdraad Suriname. De verkiezingen zijn vlot verlopen. In de spannende strijd is Xemilya Asanredjo met 14 stemmen gekozen tot plaatsvervangend ondervoorzitter van de JRS. Achive Olan behaalde 12 stemmen. Bij deze verkiezing waren 2 stemmen ongeldig. Gracelynn Amautan werd in een spannende strijd met 13 stemmen gekozen tot ondervoorzitter van de JRS, terwijl Sercheenio Moeljakarta 12 stemmen behaalde, Ceejay Wiebers 1 stem en Abigail Bottse geen. De verkiezing voor de functie van Voorzitter JRS werd gewonnen door Rajeew Goerdin met 14 stemmen. Ilaisa Panka behaalde 7 stemmen, Shemar Rier 5 en Brondon Wazirali geen. Ook bij de verkiezingen voor het voorzitterschap als het ondervoorzitterschap waren er 2 ongeldige stemmen. Middels deze verkiezingen heeft de Jeugdraad Suriname bewezen dat jongeren in staat zijn om op een democratische manier een eigen leiding te kiezen.

Vlnr: Gracelynn Amautan (ondervoorzitter JRS), Rajeew Goerdin (voorzitter JRS), en Xemilya Asanredjo (plaatsvervangend ondervoorzitter JRS).

RUBRIEK: ARBEIDSSTANDAARDEN EN DE WROKOMAN DOOR: MR. GLENN PIROE

Mr. Glenn Piroe

Deze rubriek is een poging om de arbeidsstandaarden en de wrokoman daarin te brengen in een nationaal en internationaal perspectief. Daarmee wordt gepoogd een bijdrage te leveren aan het publieke debat over het bevorderen van de arbeidsstandaarden. De arbeidsstandaarden moeten bijdragen aan economische groei en meer en betere banen die voldoen aan de beginselen van decent work, die garantie geven voor gelijke rechten voor mannen en vrouwen op de werkvloer, en die extreme armoede uitbannen onder loontrekkers.

De schrijver van deze rubriek is Glenn Piroe. Hij is afgestudeerd aan de Anton De Kom Universiteit van Suriname in 1999 en studeerde Algemeen Surinaamsrecht. Hij is al 25 jaar werkzaam op het ministerie van Arbeid en is thans onderdirecteur Juridische en Internationale Zaken (JIZ). Ook is hij onder andere plaatsvervangend voorzitter van de Ontslagcommissie en van het Arbeidsadviescollege en was hij fungerend hoofd van

de Arbeidsinspectie. Piroe heeft enkele arbeidsgerelateerde boeken in zowel het Nederlands als Engels op zijn naam staan, zoals: 'System of Labour Administration in Suriname' (2022), 'Internationale Normen inzake Vakverenigingsvrijheid en fundamentele arbeidsstandaarden' (2011), 'Gids Arbeidswetgeving Suriname' (2011-2022) en 'Modernisering Arbeidswetgeving Suriname' (2018). Verder is hij voorzitter geweest van een aantal wetgevingscommissies, ingezet door verschillende ministers van Arbeid. Hij doceerde ook Arbeidsstandaarden en Internationaal arbeidsstandaarden op de Anton De Kom Universiteit van Suriname en verzorgt Internationaal Arbeidsstandaarden op het Scholingsinstituut voor de Vakbeweging in Suriname.

KADER EN INTERNATIONALE SAMENWERKING

Het Ministerie van AWJ had op 19 september 2023 op bezoek een vrij grote delegatie van voornamelijk beleidsmedewerkers van het Nederlandse Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid vanuit verschillende afdelingen. Het bezoek aan het ministerie was onderdeel van een studie-excursie naar Suriname. Dit bezoek viel in een tijd waar in het maatschappelijk debat veel gesproken wordt over het verlies van kader. Het ministerie heeft ook daarmee te maken. Bij de laatst gehouden 12de Caribbean Ministers of Labour Meeting is ook gedebatteerd over dit Caribisch probleem. Het probleem van brain

drain is gemakkelijker te benoemen dan het op te lossen. Het heeft onder andere te maken met het niveau van de lonen en de sociaal-economische omstandigheden in Suriname. Maar het heeft ook te maken met de situaties op de arbeidsmarkten van de geïndustrialiseerde en ontwikkelde landen. In dit deel van de wereld heerst er een krapte op de arbeidsmarkt in verschillende sectoren en van daar uit wordt een bepaalde zuigkracht uitgeoefend. We hebben recent weer in de pers vernomen dat hospitalisaties in Suriname soms moeilijk gaan omdat er wel kamers en bedden zijn, maar dat er niet

KADER EN INTERNATIONALE SAMENWERKING

genoeg personeel is dat gemiddeld per bed in het ziekenhuis aanwezig moet zijn. In de Nursing Personnel Recommendation (No. 157) van de ILO wordt het de lidlanden afgeraden om verplegend personeel te ronselen uit landen die zelf een tekort hebben aan deze type van werknemers. Het probleem van de brain drain is ook bij de sessie met de bezoekers uit Nederland kort besproken en wel op hun verzoek. Tijdens het bezoek werden potentiële gebieden van samenwerking die algemeen gelden in de internationale samenwerking wat betreft AWJ aan de bezoekers voorgelegd. Voor een groot deel bestaat onze behoefte uit trainingen, stages, ambtelijke uitwisselingen en metingen. Dit alles staat in verband met het probleem van de brain drain. Suriname zal met een enorm ontwikkelingsprobleem zitten als het land en/of de regering er niet in slaagt haar kader te behouden. In de eerste plaats zal het onmogelijk worden om ontwikkelingsprogramma's die met zoveel moeite en inzet worden ontwikkeld uit te voeren, omdat ministeries met enorme capaciteitsgebrek zullen zitten en programmaonderdelen niet uitgevoerd zullen kunnen worden. Het gaat ook om kader dat intern on-the-job is gekweekt of in de internationale samenwerking is gerijpt via trainingen en stages. Suriname zal bij een nijpend tekort aan inzetbaar kader, wellicht de optie moeten bekijken van het inlenen van experts uit bevriende landen die op kosten van de internationale ontwikkelingssamenwerking voor enige tijd hun diensten op verschillende ministeries zullen verlenen. Het mindere aan deze zaak is dat Suriname zo afhankelijker wordt van de internationale samenwerking. Het groeiend kaderprobleem had opgelost kunnen worden als onderdeel van het Public Sector Reform beleid. Wellicht is dat ook zo maar de contouren en de grondbeginselen van dit programma, dat overigens voor een tweede keer binnen 20 jaar wordt uitgevoerd, zijn op het betreffend stuk niet duidelijk.

De regering dient een duidelijke strategie te hebben voor behoud van het kader. Brain drain is al enkele decennia een probleem binnen de overheid, maar een concrete oplossing voor een redelijke beloning van het kader is er niet. Wat wij zien is dat kader als 'bloot soldaat' de organisatie binnenkomt en getraind en zelfverzekerd als professionals de organisatie verlaten. Het bedrijfsleven dat beter betaalt trekt het kader aan maar ook de ontwikkelde landen voornamelijk Nederland en het Nederlandssprekend Caribisch gebied. We kennen in het voetbal een systeem dat wanneer profvoetballers transfers maken naar andere clubs, een deel van het transferbedrag ook toekomt aan de clubs waar de voetballer als jeugdige zijn opleiding en vorming heeft doorlopen. Zo een systeem moet ook in landen die te maken hebben met brain drain worden ingevoerd. Op ministeries zal het dus betekenen dat de vorming van het kader on-the-job meer structuur krijgt waardoor de groei van het kader dat vers van de pers komt van de universiteit, kan worden gemeten en vastgesteld. Met de binnengehaalde middelen kan dan de vorming van het nieuwe kader worden gefinancierd. Deze maatregel dient te worden ingevoerd zonder de vrijheid van keuze van arbeid en beroep die ook voor ambtenaren geldt te belemmeren, dus zonder de obstakels op te werpen voor de beroepsmobiliteit. Alhoewel deze standaard niet primair voor dit doeleinde is aangenomen in 2023, kan de Quality Apprenticeships Recommendation (No. 208) behulpzaam zijn voor het structureren van de on-the-job-training op ministeries. Op den duur is het misschien aan te bevelen dat het hoger kader van de overheid (vanaf de hbo of de bachelors naar boven) losgekoppeld worden van de Fiso-schalen waardoor ze beter kunnen worden gewaardeerd. De regering heeft er belang bij waardoor het ontbreken van een vakvereniging van hoger kader bij de overheid geen obstakel hoeft te zijn in verband met overleg en onderhandelingen.

MEER AANDACHT VOOR JEUGD EN ONTWIKKELING IN ACHTERGESTELDE GEBIEDEN

Het beleid gericht op jongeren, vooral risicjongeren, maar ook kansarmen binnen de samenleving, vergt een benadering van all hands on deck. Dit is de reden waarom de minister van Arbeid Werkgelegenheid & Jeugdzaken (AWJ), Steven Mac Andrew, een opendeur policy voert om de issues, die leven bij de doelgroep in kaart te brengen en beleidsmatig te werken aan duurzame oplossingen. In dit verband heeft de bewindsman op vrijdag 8 september 2023 een ontmoeting gehad met Judith Wijngaarde, bestuurslid van de presidentiële Werkgroep 'Wijken in Ontwikkeling Paramaribo', welke zich richt op het welzijn van gezinnen waar het slecht gaat met jongeren.

Minister Steven Mac Andrew benadrukte de rol van AWJ om personen, waaronder jongeren te helpen naar zelfredzaamheid en ontwikkeling. Hij meent dat aan hulpbehoevende jongeren in wijken en achtergestelde buurten de nodige hulp moet worden geboden. Hij begrijpt de bezorgdheid van Wijngaarde, die aangeeft dat vele jongeren in deze gebieden onderwijs ontberen en achter lopen op hun ontwikkeling. Deze jongeren worden ook blootgesteld aan negatieve- en criminele activiteiten, waardoor zij het risico lopen in gevangnissen te belanden, vroegtijdig de school te verlaten, als tiener in verwachting te raken met alle gevolgen van dien. Mac Andrew vindt dat alle jongeren een goede ontwikkelingskans moeten krijgen.

Vandaar dat hij een samenwerking tussen alle ministeries die zich buigen over de jeugd, als ook jongerenorganisaties, van essentieel belang acht om de handen ineen te slaan om de issues van jongeren geïntegreerd aan te pakken. Het ministerie van AWJ heeft daarom het initiatief genomen op regelmatige basis met de ministers, die verantwoordelijk zijn voor de implementatie van bepaalde aspecten van het jeugd beleid, overleg te plegen en samen te werken aan duurzame oplossingen. Ook jongerenorganisaties zullen worden bijbetrokken.

Wijngaarde beschouwt AWJ als een goede partner om duurzame ontwikkeling voor de jeugd te bevorderen. De presidentiële Werkgroep 'Wijken in Ontwikkeling Paramaribo' richt zich veelal op gezinnen waar het zeer slecht gaat met jongeren. Zij heeft aangegeven dat steeds grotere groepen hangjongeren te waarnemen zijn en jongeren in het openbaar drugs gebruiken. Zij schromen er niet voor om in grote groepen alcohol te nuttigen voor winkels. Ook de groep jonge zwervers in Paramaribo wordt groter. De toename aan tienerzwangerschappen vindt zij allarmerend, vooral daar Suriname thans op de 2e plaats staat binnen het Caribisch gebied als het gaat om tienerzwangerschappen. Zij is voorstander van een duurzame armoedebestrijdingsprogramma om de jongerenproblematiek gezamenlijk aan te pakken.

Minister Steven Mac Andrew van AWJ in gesprek met Judith Wijngaarde, bestuurslid presidentiële Werkgroep "Wijken in Ontwikkeling Paramaribo".

GEZAMENLIJKE AANPAK OM MIGRATIE STROMEN IN RICHTIGE BANEN TE LEIDEN

Minister Steven Mac Andrew heeft tijdens een ontmoeting met een delegatie van the International Organization for Migration (IOM) Suriname, de nadruk gelegd op het in goede banen leiden van migratie stromen naar Suriname. Deze zijn volgens hem heel divers en vereisen een gezamenlijke aanpak om zaken in richtige banen te leiden, gezien Suriname wordt geconfronteerd met unieke migratiestromen en uitdagingen. De delegatie van het IOM, onder leiding van Jan Wegdam, Team leader Migration Management bij het IOM Suriname, vindt het belangrijk dat Suriname de kansen ziet die migratie met zich meebrengt, maar ook de complicaties kent. De ontmoeting heeft plaatsgevonden op vrijdag 8 september 2023 op het ministerie van Arbeid Werkgelegenheid en Jeugdzaken(AWJ).

Minister Steven Mac Andrew is zich bewust van de steeds toenemende migratie stromen naar Suriname en de onregelmatigheden die daarbij plaatsvinden. Hij noemde gevallen van personen die legaal maar ook illegaal het land binnen komen en te lande worden te werk gesteld met alle gevolgen van dien. Mac Andrew heeft een uitgesproken visie over migranten op de arbeidsmarkt en twijfelt er niet aan dat het migratie vraagstuk een gezamenlijke aanpak behoeft. Hij heeft daarom ook de nodige inspanning gepleegd om personen binnen AWJ de nodige kennis over arbeidsmigratie te laten opdoen om onregelmatigheden binnen de arbeidsmarkt te kunnen herkennen. Volgens de bewindsman ligt de focus op beleidsgebied meer op arbeidsrechten, maar ook de bescherming van migranten op de arbeidsmarkt. Hij ziet een samenwerking met het IOM als een positieve ontwikkeling om het migratie vraagstuk beter onder controle te krijgen.

Vlnr: Etienne Etman (directeur SPWE), Ruth Barron (IOM Suriname), Steven Mac Andrew (minister AWJ), Jan Wegdam (Team leader Migration Management IOM Suriname), Joeri Arion (Project Manager IOM), Naomi Esajas- Friperson (onderdirecteur Arbeidsmarkt AWJ).

GEZAMENLIJKE AANPAK OM MIGRATIE STROMEN IN RICHTIGE BANEN TE LEIDEN

Vanuit het ministerie, met name de Stichting Productieve Werk Eenheden (SPWE), en het onderdirectoraat Arbeidsmarkt, worden inductie cursussen verzorgd aan vreemdelingen voor wie een werkvergunning wordt aangevraagd. De focus van de inductie cursus is primair om vreemdelingen te helpen hun weg te vinden in geval zij worden geconfronteerd met misstanden. Bij de Directe Bemiddeling van de Arbeidsmarkt kunnen werkzoekenden worden gelinkt aan vacatures. De SPWE en het onderdirectoraat Arbeidsmarkt van AWJ zijn binnen dit geheel niet weg te denken, vandaar ook de aanwezigheid van Etienne Etman, directeur SPWE en Naomi Esajas- Friperson, onderdirecteur Arbeidsmarkt, die ook hun visie met betrekking tot een bevorderend migratiebeleid hebben kenbaar gemaakt.

Het IOM Suriname is van mening dat er eveneens aandacht moet worden besteed aan mentale gezondheid, mentale begeleiding en psychosociale zorg aan migranten die vanuit verschillende landen naar Suriname migreren. Het IOM erkent dat het migratievraagstuk niet moet worden onderschat, gezien het feit dat in het afgelopen decennium migratiestromen in het Caribisch gebied aanzienlijk zijn veranderd. Daarom is een goed overzicht op de integratie van migranten in het algemeen noodzakelijk om te weten in welke sectoren zij precies zitten en waar zij onder gebukt gaan. Het ontwikkelen van een nationale migratie strategie voor migratie, waarbij de doelen en prioriteiten met betrekking tot het migratiebeleid worden vastgelegd vindt het IOM noodzakelijk. Partijen zullen met elkaar in contact blijven en bekijken een mogelijke samenwerking. De delegatie van het IOM bestond uit Jan Wegdam, Joeri Arion en Ruth Barron.

RUBRIEK: PROGNOSE EN TRENDS VAN ONZE ARBEIDSMARKT DOOR: DRS. NAOMI ESAJAS-FRIPERSON

Met deze maandelijkse rubriek geeft arbeidsmarktkenner, Naomi Esajas- Friperson, de lezer inzichten in trends op de arbeidsmarkt en voorspelt daarbij hoe de trends zich zullen ontwikkelen. Haar beschouwing en zienswijze kunnen heel nuttig zijn voor werkgevers, bedrijven, werkzoekenden en alle andere spelers en personen die zich begeven op de arbeidsmarkt. Esajas-Friperson, heeft haar doctorale studie Public Administration aan de Anton de Kom Universiteit van Suriname (ADEK) afgerond. Zij heeft ook MO-A Spaansopleiding gedaan aan het Instituut voor de Opleiding van Leraren (I.O.L). Zij is werkzaam geweest op de afdeling Arbeidsmarktontwikkeling. Hierna heeft zij leidinggegeven aan de afdeling Arbeidsstatistieken. Op het ministerie is bekend dat zij de functionaris is geweest die de trekker is van alle coördinerende activiteiten m.b.t. de opzet van een Arbeidsmarkt Informatie Systeem in Suriname (AMIS). Sedert 2020 dient zij in de functie van onderdirecteur van Arbeidsmarkt. Kortom: zij heeft degelijk kennis over de Surinaamse arbeidsmarkt.

Drs. Naomi Esajas-Friperson

HET “SURINAME MIDDELLANG TERMIJN ARBEIDSMARKT BELEID 2022-2025” (DEEL 3)

In de voorgaande edities zijn wij ingegaan op de totstandkoming, het doel en het focusgebied “afstemming onderwijsaanbod en arbeidsvraag” van dit Arbeidsmarktbeleid. In deze editie gaan wij in op een ander gebied, waarop het middellang termijn arbeidsmarktbeleid zich in de komende periode zal richten.

Het middellang termijn Arbeidsmarktbeleid zal zich ook concentreren op het verbeteren van arbeidsmarkt informatie, waarbij een beter functionerend Arbeidsmarkt informatie-systeem (AMIS) wordt verwacht. Het Algemeen Bureau voor de Statistiek (ABS) en het ministerie van Arbeid Werkgelegenheid & Jeugdzaken (AWJ), zijn de belangrijkste bronnen voor

RUBRIEK: PROGNOSE EN TRENDS VAN ONZE ARBEIDSMARKT DOOR: DRS. NAOMI ESAJAS-FRIPERSON

HET “SURINAME MIDDELLANG TERMIJN ARBEIDSMARKT BELEID 2022-2025” (DEEL 3)

officiële arbeidsmarktstatistieken. Momenteel worden bestaande arbeidsmarktstatistieken gepresenteerd in statische digitale archieven zonder aanpasbare databases die kunnen worden gedownload. Hoewel er voor een handvol variabelen recente arbeidsmarktdata beschikbaar is met gedetailleerde uitsplitsing, zowel van AWJ als van ABS, is er meer vergelijkende en beschrijvende analyse nodig om de beleidsvorming te ondersteunen. Bovenal wordt de informatie niet gepubliceerd op een manier die door andere belanghebbenden en besluitvormers, waaronder scholen, leerkrachten, werkgevers, werkzoekenden en studenten, gemakkelijk en snel kan worden gebruikt.

Om goed te werken en betere beleidsvorming te ondersteunen, moet het Surinaamse arbeidsmarktinformatie-systeem worden opgezet op basis van een drieledige strategie:

- **Verbetering in het verzamelen en samenstellen van data.** Dit houdt in dat behalve gebruikmakend van bestaande mogelijkheden voor dataverzameling er gestreefd zal worden naar het benutten van nieuwe informatiebronnen zoals administratieve dossiers en informatiebronnen aan de vraagzijde van werkgevers en nog meer, en de middelen die nodig zijn om betere dataverzamelings inspanningen uit te voeren voor wat betreft verslaglegging van buiten stedelijke gebieden en andere variabelen.

- **Coördinatie- en informatie uitwisseling.** Het creëren van een AMIS omvat een gedegen coördinatie en uitwisseling van informatie tussen data producerende instellingen en het maken van afspraken over relevante criteria voor het verzamelen, gebruiken en verspreiden van data onder belanghebbenden.
- **Gedegen analyse en afstemming van arbeidsmarktinformatie op beleid en besluitvorming.** Werken aan modernisering van archieven met digitale data, kan zich vertalen in een breder gebruik van arbeidsmarktdata voor besluitvorming door alle belanghebbenden op de arbeidsmarkt. Naast de presentatie van relevante indicatoren en overzichten, behoren goede analyses en projecties juist tot dat deel van een AMIS, welke ervoor zorgdragen dat arbeidsmarktinformatie makkelijker te begrijpen is voor verschillende doelgroepen zoals beleidsmakers. Vervolgens draagt het bij aan goede beleids afstemming en besluitvorming.

(vanwege de veelheid aan informatie zal een reeks van artikelen geschreven worden in de komende maanden)

TEAMBUILDING TER VERBETERING WERKZAAMHEDEN ARBEIDSINSPECTIE NICKERIE

Een fotomoment bij de teambuilding sessies van de Arbeidsinspectie regio1 Nickerie

De Arbeidsinspectie regio 1 in Nickerie, heeft een reeks teambuilding sessies gehouden om samenwerking en solidariteit onder collega's te bevorderen, elkaar beter te leren kennen en na te gaan hoe gezamenlijk de werkzaamheden te verbeteren. De teambuilding sessies hebben plaatsgevonden van dinsdag 5 tot en met vrijdag 8 september 2023 te Garden of Sage in het district Para. Zowel aspirant- arbeidsinspecteurs, junior- arbeidsinspecteurs alsook senior- arbeidsinspecteurs hebben deelgenomen aan de teambuilding. Merlien Nelson, regionaal hoofd bij de Arbeidsinspectie en Joël Lynch, coördinator Arbeidsinspectie regio1 in Nickerie, waren ook aanwezig.

Tijdens de teambuilding is van gedachten gewisseld hoe de inspecties en dienstverlening in de districten Nickerie en Coronie die onder regio 1 vallen te verbeteren. Er is een kritische analyse gedaan van de sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen binnen het werk om van daaruit te werken aan verbetering. De arbeidsinspecteurs hebben ook een eigen inbreng gehad om deze activiteit tot een succes te maken. Zij blikken terug op een succesvolle teambuilding die zeker een positieve impact zal hebben op de uitvoering van de voornaamste taak van de Arbeidsinspectie, namelijk het toezien op de naleving van de arbeidswetgeving in Suriname.

OM-HER- EN BIJSCHOLINGSPROJECT VOOR PERSONEN DIE TIJDENS COVID-19 PANDEMIE WERKLOOS ZIJN GEWORDEN

Op de foto: Naomi Esajas-Friperson (onderdirecteur Arbeidsmarkt AWJ tevens voorzitter Raad van Bestuur SAO en Raad van Toezicht SPWE), Joyce Lapar (directeur SAO), Etienne Etman (directeur SPWE), Nazara Kranenburg (directeur SHTTC), Claudette Etnel (voorzitter RACO). Brian Creebsburg (hoofd Dienst der Arbeidsbemiddeling), enkele directieleden van SAO, te midden van een deel van de deelnemers die aanwezig waren bij de lancering van het project "Om- her en bijscholing van werkzoekenden die tijdens de COVID-19 pandemie hun baan verloren hebben"

"Om- her en bijscholing van werkzoekenden die tijdens de COVID-19 pandemie hun baan verloren hebben", is het project dat het ministerie van Arbeid Werkgelegenheid & Jeugdzaken (AWJ) op vrijdag 15 september 2023 heeft gelanceerd. Dit project houdt in dat personen die tijdens de COVID-19 pandemie hun baan zijn kwijtgeraakt, en geregistreerd staan in het COVID-registratiebestand van AWJ, kosteloos een vaktraining zullen volgen bij de Stichting Arbeidsmobilisatie en Ontwikkeling (SAO), de Suriname Hospitality and Tourism Training Center (SHTTC), en de Stichting Productieve Werkeenheden (SPWE) in samenwerking met de Raad voor Coöperatie wezen (RACO), allen werkarmen van AWJ. De vakcursussen duren respectievelijk 5 dagen tot ongeveer 4 maanden. De kick-off heeft plaatsgevonden bij SAO die de vaktraining Electro-huisinstallatie zal verzorgen. SHTTC zal de trainingen Front Office en Tour guiding verzorgen, terwijl SPWE de trainingen Sociale vaardigheid en beroepshouding, Kostprijs calculatie en Ondernemerschapontwikkeling zal verzorgen.

Naomi Esajas-Friperson, onderdirecteur Arbeidsmarkt tevens voorzitter Raad van Bestuur SAO en Raad van Toezicht SPWE, heeft benadrukt dat de impact van de COVID-19 pandemie nog steeds te merken is. Dit mag echter geen obstakel zijn voor de participanten om achter te blijven in ontwikkeling. Zij verwees naar één van de peilers van het Arbeidsmarktbeleid, met name scholing van personen en het bevorderen van werkgelegenheid. Het stemt Esajas-Friperson goed dat mede door de gratis aangeboden vaktrainingen deze groep zijn herintrede zal doen op de arbeidsmarkt. De vaardigheden die zij zullen opdoen zullen ertoe leiden dat zij een betere positie dan voorheen zullen bemachtigen op de arbeidsmarkt. Daarom zal AWJ volgens haar er ook voor zorgen dat zij na de training worden begeleid om via de afdeling Directe Bemiddeling kunnen worden geholpen aan een geschikte baan in de particuliere sector. Ook degene die willen gaan ondernemen zullen door de SPWE begeleid worden. De investering die de overheid in hen pleegt moeten zij daarom met beide handen aangrijpen en het tot succes leiden. Esajas-Friperson heeft namens minister Steven Mac Andrew, het project officieel gelanceerd.

OM-HER- EN BIJSCHOLINGSPROJECT VOOR PERSONEN DIE TIJDENS COVID-19 PANDEMIE WERKLOOS ZIJN GEWORDEN

Joyce Lapar, directeur SAO, vindt dat de participanten hun vastberadenheid moeten tonen gezien zij hun succes in eigen handen hebben. De nodige discipline die daarmee gepaard gaat mag niet ontbreken. Ook verdere scholing in hun vakgebied is volgens Lapar nodig om het gewenste succes te bereiken. Zo kunnen de participanten voor de vaktraining Electro-huisinstallatie ook kracht installatie volgen bij de SAO. Zij heeft opgeroepen tot volle inzet om een bindende verandering in hun huidige situatie te brengen. Etienne Etman, directeur SPWE, onderstreepte discipline, zelfvertrouwen, durf en doorzettingsvermogen als de sleutels

tot succes. Hij verwacht 100% actieve participatie gezien niet ieder de gelegenheid krijgt om kosteloos een vaktraining te volgen. Het zal voor Nazara Kranenburg, directeur SHTTC, een voldoening zijn als alle participanten de eindstreep halen. Dat het ministerie individuen in staat stelt om hun carrière op te bouwen met nieuwe vaardigheden en te werken aan hun persoonlijke ontwikkeling vindt zij geweldig. Ook Brian Creepsburg, hoofd Dienst der Arbeidsbemiddeling heeft de participanten gemotiveerd om deze kans aan te grijpen en het traject succesvol af te ronden.

Rubriek:

DE HARDE WERKER DOOR DE BRIL VAN LUCRETIA

Voor het kunnen uitvoeren van het voorgenomen beleid van het ministerie zijn er uiteraard personen nodig met bijzondere kwaliteiten en eigenschappen. Maandelijks zal voor u opzoek worden gegaan naar gedreven en opvallende ambtenaren op het ministerie met de bedoeling deze aan u te presenteren.

De schrijver van deze rubriek is Lucretia Setrodipo, communicatiewerker op het ministerie met een speciaal nieuwsgierig oog voor kwaliteiten van collega's op het ministerie.

Geschreven door: Lucretia Setrodipo

DE AFDELING DOCUMENTAIRE INFORMATIE VERZORGING (DIV), DE ZIEL VAN AWJ

Hoofd DIV,
Elisbeth Mac Bean

Elisabeth Mac Bean is een toegewijde ambtenaar met een indrukwekkende staat van dienst op het ministerie van Arbeid Werkgelegenheid en Jeugdzaken (AWJ). Zij is reeds 38 jaar verbonden aan het ministerie. Haar carrière begon bescheiden als administratief medewerker op de afdeling Documentaire Informatie Verzorging (DIV). Gedurende de jaren klom ze gestaag op de ladder, met ervaring op alle afdelingen binnen DIV. Binnen de afdeling staat Elisabeth niet alleen bekend om haar professionele toewijding, maar ook om haar warme en vriendelijke houding. Ze begroet haar collega's altijd met een glimlach, waardoor een positieve en gastvrije sfeer wordt gecreëerd in de vaak drukke gangen van het ministerie. Haar openheid en bereidheid om anderen te helpen hebben haar tot een gewaard persoon gemaakt. Ondanks haar veeleisende rol als leidinggevende weet zij evenwicht te vinden tussen professionaliteit en een menselijke benadering, wat haar tot een inspirerend persoon maakt binnen haar team."

Rubriek:

De harde werker door de bril van Lucretia

Het keerpunt in haar loopbaan kwam in de jaren negentig toen het waarnemend hoofd van DIV naar het buitenland vertrok en zij werd aangewezen om zijn taken over te nemen. Deskundig en vastberaden vervulde zij die rol. Toen hij met pensioen ging, erkende de leiding van het ministerie haar capaciteiten en werd zij benoemd tot hoofd DIV. Als leidinggevende heeft Elisabeth de verantwoordelijkheid voor de ontvangst en verwerking van alle inkomende en uitgaande post op de afdeling. Elk document wordt zorgvuldig behandeld, inclusief de datering en nummering. De stukken worden vervolgens verzonden naar de relevante ambtenaren en afdelingen, zoals Personeelszaken en Dossier Vorming.

De afdeling DIV vormt het kloppende hart van het ministerie, waar alle afdelingen terecht kunnen voor nodige documentatie en informatie. Elisabeth en haar team hebben een cruciale rol bij het coördineren van de informatiestroom en het waarborgen van een soepele werking. Bij de behandeling van stukken wordt prioriteit gesteld met speciale aandacht voor spoedgevallen, die met voorrang worden afgehandeld en doorgestuurd naar de juiste bestemming. De afdeling werkt

hard om ambtenaren wiens stukken in behandeling zijn regelmatig van updates te voorzien en zorgt voor een goed en soepel verloop. Bij DIV horen ook de afdeling Dossier Vorming, waar zakelijke dossiers worden samengesteld, en het Semi-Statistisch Archief, een essentiële bewaarplaats voor gearchiveerde documenten. Het werk zorgvuldig in teamverband uitgevoerd.

Elisabeth ervaart een uitstekende samenwerking met haar collega's. Zij onderhoudt dagelijks contact met de secretariaten van de minister, de directeur en de onderdirecteur en werkt nauw samen om de doelen van het ministerie te bereiken. In haar vrije tijd vindt zij het nodig om te sporten. In dit kader loopt zij minstens twee keer per week een behoorlijke afstand om ook fit te blijven. Hoewel Elisabeth geen dieptepunten in haar loopbaan noemt, beschouwt zij haar benoeming tot Hoofd DIV als hoogtepunt binnen haar carrière. Met de woorden "Blijft u zich voortdurend inzetten en besef ook dat u zich inzet voor de toekomst van Suriname", wenst zij collega-ambtenaren te motiveren. Een quote die zij vaak gebruikt en die haar motiveert is: "Wij werken niet voor onszelf, maar voor de toekomst."

KENNISUITWISSELING AWJ EN DELEGATIE NEDERLANDSE MINISTERIE SZW

Uitwisseling van informatie over beleidsgebieden en potentiële samenwerkingsgebieden stonden centraal bij een ontmoeting tussen hoge functionarissen van het ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid & Jeugdzaken (AWJ) en een delegatie van het Nederlandse ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), tijdens een werkbezoek aan Suriname. Partijen hebben kennis uitgewisseld over hun beleidsgebieden en uitdagingen die daarmee gepaard gaan. Daarnaast zijn de interessegebieden kenbaar gemaakt die kunnen leiden tot mogelijke samenwerking. De delegatie van SZW heeft enorm belangstelling getoond voor arbeidsomstandigheden in Suriname en het functioneren van de diensten van het ministerie. De interesse tot mogelijke samenwerking is wederzijds getoond. De bijeenkomst heeft plaatsgevonden op 19 september 2023 in de trainingszaal van het Scholings Instituut voor de Vakbeweging in Suriname (SIVIS).

Genti Mangroe, directeur Jeugdzaken heeft namens minister Steven Mac Andrew de delegatie van SZW toegesproken. Zij is van mening dat kennisuitwisseling op beleidsniveau kan bijdragen tot verbetering binnen verschillende beleidsgebieden. Vanuit AWJ zijn verschillende presentaties gehouden over de structuur en de taken van de verschillende departementen binnen AWJ. Ook zijn de gebieden van interesse en samenwerking kenbaar gemaakt. Mangroe beschouwt deze ontmoeting als een welkome gelegenheid om kennis op beleidsniveau op te doen en mogelijkheden tot samenwerking te bekijken. Aan de delegatieleden is een inzichtvolle sessie toegewenst.

Op de foto: directieleden van AWJ, vertegenwoordigers van de Nederlandse Ambassade in Suriname en de delegatie van het Nederlandse ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

KENNISUITWISSELING AWJ EN DELEGATIE NEDERLANDSE MINISTERIE SZW

Glenn Piroe, onderdirecteur Juridische en Internationale Zaken (JIZ) van AWJ, heeft een uiteenzetting gegeven van de beleidsgebieden en de werkmomen van het directoraat Arbeid, waaronder de beleidsonderdirectoraten Arbeidsmarkt en JIZ vallen. Hij heeft de gebieden van interesse en samenwerking gepresenteerd. Voor het arbeidsmarktgebeuren gaat het om de werking van het systeem van de werklozenuitkering, de formulering en uitvoering van werkgelegenheidsprogramma's, modernisering van de arbeidsbemiddeling, capaciteitsversterking van het personeel van het directoraat Arbeid en het moderniseren van de vakscholen van AWJ. De gewenste samenwerking op het gebied van arbeidsrechten betreft versterking van de wetgevingscapaciteit, verdere modernisering van de arbeidswetgeving met name veiligheid, gezondheid en welzijn, flexibele werkregelingen en regelgeving met betrekking tot kinderarbeid. Ook de versterking gefragmenteerd sociaal zekerheidssysteem (evaluatie en bijstelling waar onder het wettelijk kader, governance en financiering), versterking voor rechtsbescherming bij onder andere ontslagzaken (beoordeling en afhandeling). Verder verbetering en introductie van wetgeving en programma's betreffende gelijkheid op de werkplek (inclusief seksuele intimidatie) en regulering van de arbeidsmarkt onder andere met betrekking tot uitzendbureaus.

Madhoeri Moenesar, onderdirecteur Nationale Jongeren Aangelegenheden (NJA) heeft de delegatie ingelicht over de ontwikkelingen binnen NJA gericht op jongeren. De gebieden van interesse en samenwerking zijn gericht op de inrichting van de jeugdzorg, specifieke

maatregelen voor de jeugdproblematiek en stages op deze gebieden, scholing en bijscholen van het personeel van Jeugdzaken voor coaching en counseling van jongeren/risicjongeren waaronder vroegtijdige schoolverlaters, tienerouders en andere kwetsbare groepen. Maar ook opvoedingsondersteuningsprogramma's voor ouders en verzorgers, ondersteuning bij het ontwikkelen van educatieve programma's voor de jeugd en het opzetten van multifunctionele safe spaces voor jeugdigen.

Merlien Nelson, regionaal hoofd op het directoraat Arbeidsinspectie gaf naast een uiteenzetting van de beleidsgebieden en de werkmomen van de Arbeidsinspectie ook de gewenste gebieden van interesse en samenwerking aan. Het betreft ontwikkeling van een Occupational Safety and Health Administration (OSHA) en training, stages inzake de inspectie- werkzaamheden bij de offshore oliesector, delen van "best practices, het opleiden van de aspirant arbeidsinspecteurs, bijscholen en bijtrainen van de arbeidsinspecteurs, ondersteuning bij de formulering van maatregelen en strategieën voor wat betreft kinderarbeid. Verder gaat het om het opzetten van een arbeidsinspectie-database en een 'Train the trainers' programma met betrekking tot de interne opleidingen van Arbeidsinspectie en on the job training.

Myrthe de Vlieger, delegatieleider SZW, is ingenomen met deze kennisuitwisseling. Zij heeft opgemerkt dat er op beleidsgebied veel overeenkomsten zijn. De mogelijkheid tot samenwerking wordt daarom niet uitgesloten. Aan SZW zijn de boekwerken 'Gids Arbeidswetgeving Suriname', en de ILO-publicatie "The System of Labour Administration in Suriname" overhandigd.

RUBRIEK:

Kinderen van ambtenaren met uitzonderlijke prestatie (s)

Door Theodora Koulen

Voorbeeldige Kinderen van AWJ-ers

In deze maandelijkse rubriek belichten wij succesvolle kinderen van ambtenaren die werkzaam zijn op het ministerie. Het gros van onze ambtenaren zet zich met onvermoeide ijver in voor de werkzaamheden die dagelijks verricht moeten worden, zelfs na werktijd worden werkzaamheden meegenomen naar huis om af te ronden. Dit ondanks het fysieke, sociale en psychologische klimaat waarin wordt gewerkt bij de overheid over het algemeen niet geweldig is. Hoe moeilijk onze collega's het ook hebben, trachten ze dagelijks om hun kinderen met een positieve instelling het leven tegemoet laten gaan en voor velen verloopt dit gelukkig tot hun tevredenheid. Met deze rubriek demonstren wij hoe succesvol onze ambtenaren zijn als ouder, verzorger en opvoeder en stellen wij in hun kinderen als voorbeeld voor de jeugd.

Geschreven door: Theodora Koulen

DE LEERGIERIGE KINDEREN, SIYA EN AARAV BHAGGOE, MET ENORM VEEL TALENT

Siya en Aarav Bhaggoe met hun ouders

Mitesh Bhaggoe is sedert 2009 in dienst van het ministerie en fungeert thans als waarnemend directeur van het Nationaal Jeugd Instituut (NJI). Met een gemotiveerd team de dagelijkse werkzaamheden uitvoeren ervaart Mitesh als prettig. Hij is gedreven in zijn werk en heeft altijd een positieve instelling. Zijn gezin bestaande uit vrouw en 2 kinderen. Zijn zoon Aarav 9 jaar oud en zijn dochter Siya 11 jaar oud, zijn de kinderen waarop ik deze keer de focus in mijn rubriek zal leggen. Bhaggoe vindt het noodzakelijk dat ouders hun kinderen stimuleren om te studeren en ze de ondersteuning en ruimte te geven om te doen wat zij zelf prettig vinden.

RUBRIEK:

Kinderen van ambtenaren met uitzonderlijke prestatie (s)

DE LEERGIERIGE KINDEREN, SIYA EN AARAV BHAGGOE, MET ENORM VEEL TALENT

“Benut alle kansen die je krijgt om te studeren.” Is een motiverende lijfspreuk van de trotse Mitesh Bhaggoe naar zijn kinderen die zich enorm inzetten op school.

Op de dag van onze ontmoeting, zag ik bij het binnenstappen 2 intelligente jeugdigen begeleid door hun trotse vader naar mij staren. Met een smile op het gezicht vertelden zij al gauw wie ze zijn. Siya is het eerste kind uit het gezin en haar jongere broer Aaravis het 2e kind. Hun studieloopbaan begon op de Kangoeroeschool. Vanaf hun vijfde jaar zijn zij lid van de sportvereniging OASE en nemen deel aan haast alle sportactiviteiten binnen de vereniging.

Siya verliet de Kangoeroebasisschool met success als een van de beste studenten en zit nu op de Kangoeroe-High (VOJ) school. Les volgen op een digibord ervaart zij als prettig en uniek. Haar droom om in de toekomst Arts te worden zal zij vastberaden waarmaken. De drang om dit beroep te willen uitoefenen ontstond toen zij meemaakte waar iemand dringend medische hulp nodig had en die niet kon krijgen. Ook het opzetten van een kapsalon is een droom die zij zal waarmaken, om haar hobby als kapster verder te ontwikkelen. Siya heeft eens deelgenomen aan een minibeurs waar zij haar kunnen heeft getoond in het vlechten. Tekenen, zingen en dansen behoren ook tot hobby's van de talentvolle Siya. Samen met haar jongere broer heeft zij een prachtig lied voor mij gezongen. Siya doet ook dansoptredens. Zij volgt danslessen op de dans school van Namita Adjodhia.

Siya tijdens een act bij een van haar hobby's

Vanaf haar 5e jaar bezocht zij de Art Living balletschool. De talentvolle Aarav is bevorderd tot groep 6 van de Kangoeroe basisschool. Hij heeft naast zingen voetballen als hobby. In de toekomst wil hij profvoetballer worden en een eigen sportwinkel hebben. “Geniet van sport en focus niet op het winnen,” is de sport motto van deze twee dappere toppers die wekelijks 2 keer per week de Gym bezoeken met hun ouders. Jaarlijks op reis gaan met hun ouders vinden ze fijn. “Never give up,” is hun boodschap naar andere jongeren.

SAO IN PROCES OM TE KOMEN TOT HET LASINSTITUUT VAN SURINAME

De Stichting Arbeidsmobilisatie & Ontwikkeling (SAO), is als werkarm van het ministerie van Arbeid Werkgelegenheid & Jeugdzaken (AWJ), al geruime tijd bezig haar lasafdeling te versterken. Het doel van deze ontwikkeling is om de kwaliteit te waarborgen en te komen tot internationaal erkende certificaten en diploma's. De versterking betreft een facelift van de lasafdeling en de verfraaiing van de omgeving daaromheen, alsook institutionele versterking. In dit kader heeft de SAO in samenwerking met haar partner OBU/Welding Inspection Services, de lasinstructeurs van de SAO laten opleiden tot lassen niveau 3 en 4, conform de standaarden van het Nationaal Instituut voor Lastechnieken (NIL). In dezelfde samenwerking is in april 2023 een projectvoorstel ingediend bij de Staatsolie NV met als ontwikkelingsdoel armoedebestrijding door middel van capaciteitsversterking. Voor dit project, dat uit 3 fasen bestaat wordt het startsein van de 1e fase in oktober 2023 gegeven.

Het project is geschreven door Joyce Lapar, directeur SAO en John Burleson, directeur OBU/ Welding Inspection Services. Na verschillende overlegmomenten is fase 1 van het projectvoorstel goedgekeurd. De ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst tussen de SAO en Stichting Staatolie Foundation For Community Development heeft op 8 augustus 2023 digitaal plaatsgevonden. Daarvoor is een bedrag groot US\$ 26.919 beschikbaar gesteld om de kosten te dekken voor lastrainingen aan 2 groepen van 8 kansarme Surinaamse jongeren, inclusief beschuttingsmiddelen, lesmaterialen en handgesreedschappen. Het uiteindelijke doel van het project is dat de SAO internationaal gecertificeerde en opgeleide lassers zal afleveren. Tevens zal SAO faciliterend optreden voor de lassector in Suriname.

Een momentopname tijdens werkzaamheden bij de lasafdeling van SAO.

SAO IN PROCES OM TE KOMEN TOT HET LASINSTITUUT VAN SURINAME

Ondertussen gaat de directie van SAO verder met het voeren van gesprekken met andere stakeholders in de sector, om de overige fasen van het projectvoorstel goedgekeurd te krijgen. Dit doet zij met ondersteuning van de Staatsolie NV. Intussen zijn gesprekken gevoerd met een vertegenwoordiger van Chevron, de directeur van CC group en de Staatsolie NV. Er is onder andere gesproken over het structureren van de lastrainingen en opleidingen voor de hele sector, het trainen van het personeel van contractors en het verkrijgen van verdere donaties voor de SAO. Eveneens is gesproken over de verschillende reikwijdte van de trainingen en opleidingen. Met deze ontwikkeling zal de SAO in de naaste toekomst haar trainings- en opleidingsmogelijkheden verbreden. Uit de gesprekken is naar voren gekomen dat er tot 2028 behoefte is aan ongeveer 80.000 werkers in de Oil & Gassector. Zie daar de ontwikkelingskansen en werkgelegenheid voor Surinamers binnen de Oil & Gassector. Het creëren en het meehelpen invullen van de werkgelegenheid binnen deze sector zal een bijdrage leveren aan de armoedebestrijding in Suriname.

Joyce Lapar, heeft aangegeven dat de SAO zelf het traject heeft ingezet om te komen tot internationaal gecertificeerde en gediplomeerde lastrainingen en lasopleidingen. Eerder heeft de SAO haar lasinstructeurs laten upgraden door het internationaal erkend Nederlands Instituut voor Lastechniek (NIL), dat zich onder andere toelegt op Handvaardigheidsopleidingen (HVO). De facelift van de afdeling en de verfraaiing van de omgeving worden betaald uit eigen middelen. De SAO zal alles in het werk stellen om te beschikken over voldoende en noodzakelijk equipment. Ook zal er een safety survey gedaan worden om veilig werken te garanderen. Het streven is dat SAO als staatsbedrijf het lasinstituut van Suriname moet worden.

DOOR SIMONE HARIDAT RUBRIEK: ONDERNEMERSCHAP GAAT VOORAL OM KANSSEN GRIJPEN

Geschreven door: Simone Haridat

Deze maandelijkse rubriek is bedoeld ter stimulering van het klein ondernemerschap in ons land. Zo wenst het ministerie een bijdrage te leveren aan het scheppen van werkgelegenheid voor personen die een ondernemingsgeest hebben. Door zowel trainingen als begeleiding door de Stichting Productieve Werk Eenheden (SPWE) wordt de ondernemingsgeest van personen geprikkeld waardoor ze als zelfstandigen de kost te kunnen winnen. De schrijver van deze rubriek is Simone Haridat. Zij is werkzaam bij de SPWE, in de functie van projectcoördinator. Zij is medeverantwoordelijk voor het uitvoeren van de projecten "From grassroot to entrepreneurship and Retraining of workers and unemployed and "Micro entrepreneurship from people with disabilities".

HET BEPALEN VAN PRIJSSTRATEGIEËN

Een prijsstrategie is een methode om de beste prijs of dienst voor je product te bepalen en daarnaast ook de continuïteit van je organisatie vast te stellen. Voordat een prijsstrategie gekozen kan worden, moet er inzicht zijn in de prijsbepalende factoren zoals de kosten, de vraag, de concurrentie,

overheidscontrole, economische omstandigheden en de waarde die het biedt aan de klant om een goede en onderbouwde beslissing te nemen. Er zijn verschillende prijsstrategieën die Surinaamse ondernemers kunnen gebruiken, afhankelijk van hun doelstellingen, marktomstandigheden en doelgroep.

DOOR SIMONE HARIDAT

RUBRIEK: ONDERNEMERSCHAP GAAT VOORAL OM KANSSEN GRIJPEN

Enkele voorbeelden van prijsstrategieën:

- **Concurrentie – georiënteerd.** De prijs van de concurrenten geldt als uitgangspunt (vb. bezineprijs). Deze strategie is geschikt voor producten of diensten met veel concurrentie of weinig differentiatie, of voor ondernemers die marktaandeel willen veroveren of behouden.
- **Kostprijsplus methode.** inkoopprijs verhogen met een vast opslagpercentage (vb. broodprijs). Deze strategie is geschikt voor producten of diensten met weinig concurrentie of differentiatie, of voor ondernemers die hun kosten goed kennen en beheersen.
- **Waardegebaseerde prijsstelling.** Dit is een methode waarbij de ondernemer de prijs bepaalt op basis van de waargenomen waarde die het product of dienst heeft voor de klant (vb. Netflix). Deze strategie is geschikt voor producten of diensten met een hoge toegevoegde waarde, een uniek voordeel of een sterke merkidentiteit. De ondernemer moet de behoeften en wensen van de klant goed begrijpen en communiceren hoe het product of dienst deze kan vervullen.
- **Psychologische prijsstelling.** Prijs die op een manier is bepaald, inspeelt op de hersenen en zo overtuigend overkomt bij de klant om het product of dienst te kopen (vb. junkfood/smartphones). Deze strategie is geschikt voor producten of diensten die een emotionele reactie oproepen bij de klant, zoals luxe, status, plezier of angst. De ondernemer moet de psychologie van de klant goed kennen en gebruik maken van technieken zoals afronden, korting, bundeling of schaarste.

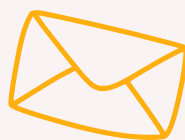
Er is niet één prijsstrategie die het meest effectief is voor alle situaties. Het is belangrijk om een prijsstrategie te kiezen die past bij de waardepropositie van het product/dienst en die aansluit bij de verwachtingen en het gedrag van de klant.

In dit gedeelte wordt ingaan op meest bekende psychologische prijsstelling:

- **Afronden:** Dit is een techniek waarbij je de prijs net onder een rond getal zet, bijvoorbeeld SRD99,99 in plaats van SRD100,00. Dit creëert het gevoel dat de prijs lager is dan het eigenlijk is, omdat de klant zich meer richt op het eerste cijfer dan op het laatste. Deze techniek wordt ook wel charme prijsstelling genoemd.
- **Flash deals:** Dit is een techniek waarbij je een tijdelijke korting of aanbieding aanbiedt, bijvoorbeeld 50% korting voor de eerste 50 klanten of alleen vandaag geldig. Dit creëert een gevoel van urgentie en schaarste bij de klant, waardoor hij sneller geneigd is om te kopen voordat hij de kans mist.
- **Inbegrepen stimulansen en voordelen:** Dit is een techniek waarbij je extra waarde toevoegt aan je product of dienst door iets extra's in de prijs in te sluiten, zoals een garantie, een bonus of een cadeau. Dit verhoogt de perceptie van de kwaliteit en de tevredenheid van de klant, en vermindert het risico van spijt achteraf.
- **Betaling in termijnen:** Dit is een techniek waarbij je de klant de mogelijkheid biedt om in kleinere bedragen te betalen over een langere periode, bijvoorbeeld SRD 200 per maand in plaats van SRD2,000 ineens. Dit verlaagt de drempel om te kopen, omdat de klant minder pijn voelt bij elke betaling dan bij één grote betaling.

IDEA

PROMOTION

GROWTH